

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 i 628) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, jako obszaru mającego znaczenia dla Wspólnoty (art. 28 ust. 1 ww. ustawy). Plan sporządza się w celu utrzymania i przywrócenia do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kalina-Lisiniec PLH120007 został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r., Nr 34, poz. 186 ze zm.).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

1) opis granic sporządzony w układzie współrzędnych PL-1992, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych, i mapę obszaru,

2) ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru,

3) cele działań ochronnych,

4) określenie działań ochronnych,

5) wskazania do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru,

6) ocenę potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru oraz określenie terminu jego sporządzenia.

Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kalina - Lisiniec PLH120007 rozpoczęły się w 2011 roku w ramach realizacji projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowywanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski”, współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach działania 5.3 priorytet V.

Obszar Natura 2000 Kalina-Lisiniec PLH120007 o powierzchni 5,7 ha został zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej nr 2008/25/WE z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (numer aktu normatywnego C(2007) 5403).

Obszar leży na terenie gminy Raławice, w powiecie miechowskim, w województwie małopolskim. Przedmiotami ochrony w obszarze są: priorytetowe murawy kserotermiczne z istotnymi stanowiskami storczyków (*Festuco-Brometea*, kod 6210) oraz liczna populacja obuwika pospolitego (*Cypripedium calceolus*, kod 1902).

W trakcie prac terenowych zweryfikowano listę przedmiotów ochrony w obszarze oraz określono ich stan zachowania.

Główne zagrożenie dla muraw kserotermicznych i obuwika pospolitego stanowi brak lub niewłaściwie realizowane działania ochronne, prowadzące do sukcesji ekologicznej oraz pogorszenia struktury i zubożenia składu gatunkowego siedliska. Potencjalnym zagrożeniem może być pozyskiwanie płytko zalegającego wapienia, pozyskiwanie cennych i chronionych gatunków roślin na cele upraw w ogrodzie,

nadmierny ruch turystyczny (pieszy, motocyklowy, quadowy) oraz wprowadzanie celowych nasadzeń drzew gatunków rodzimych lub obcych w siedlisku muraw kserotermicznych.

Z uwagi na docelowo rolne użytkowanie w obszarze, działania ochronne związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania podzielono na obligatoryjne i fakultatywne. Realizacja działań obligatoryjnych, polegających na zachowaniu przedmiotów ochrony obszaru, jest wymogiem podstawowym określonym w zasadach wzajemnej zgodności (cross compliance), o którym mówi Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie wykazu wymogów określonych w przepisach Unii Europejskiej z uwzględnieniem przepisów krajowych wdrażających te przepisy (M.P.09.17.224 ze zm.). Rolnicy otrzymujący wsparcie wynikające z realizacji Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej są zobowiązani do realizacji działań obligatoryjnych.

Działania obligatoryjne zostały określone na takim poziomie, aby pozwalały na realizację działań fakultatywnych, które są dobrowolnym i odpłatnym (np. w ramach programów rolnośrodowiskowych) zobowiązaniem rolnika. W działaniach fakultatywnych określono bardziej precyzyjnie zabiegi, które mają na celu doprowadzenie przedmiotów ochrony obszaru do właściwego stanu, są to m.in. użytkowanie pastwiskowe i kośne w terminach i techniką określoną w zarządzeniu. Termin rozpoczęcia wypasu zwierząt gospodarskich zaplanowany w działaniach fakultatywnych i określony na 1 czerwca wynika z konieczności ochrony storczyków występujących na murawie kserotermicznej oraz z biologii tych gatunków. Do końca maja storczyki przekwitają i wysiewają nasiona, stąd zwierzęta gospodarskie nie mogą wcześniej być wypasane na murawie, aby nie doprowadzić do ich zgryzienia. Opóźnienie terminu wypasania jest rekompensowane w ramach podwyższonych dopłat rolnośrodowiskowych. Płatności te stanowią rekompensatę utraconego dochodu i dodatkowych poniesionych kosztów. Wprowadzenie szczegółowego terminu wypasu było zalecane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Krakowie trakcie składania uwag do PZO.

Zaplanowany monitoring dotyczy kontroli realizacji działań ochronnych oraz oceny stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru.

Plan zadań ochronnych zawiera wskazania do zmiany w istniejącym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Raclawice (Uchwała nr VII/28/03 z dnia 3.10.2003), polegające na zaktualizowaniu tekstu studium o opis obszaru Natura 2000 oraz mapę studium, na której należy wrysować aktualne granice obszaru. Ponadto zaproponowano wprowadzenie zapisu do studium mówiącego o tym, że inwestycje lub zmiana sposobu gospodarowania w granicach obszaru Natura 2000 lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie mogą wpływać negatywnie na przedmioty ochrony obszaru, jego integralność oraz spójność sieci Natura 2000.

Podczas prac nad projektem przeanalizowano przebieg granic obszaru i nie wskazano na konieczność zmian granic. Nie wskazano również konieczności sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000, bowiem plan zadań ochronnych jest narzędziem wystarczającym do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Realizując postanowienia art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie umożliwił zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Kalina-Lisiniec, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. W tym celu podjęto wieloetapowe działania z udziałem społeczeństwa. W pierwszym etapie prac nad PZO

dokonano identyfikacji podmiotów potencjalnie zainteresowanych opracowaniem planu. W tym celu zidentyfikowano właścicieli gruntów prywatnych oraz innej własności, podmioty związane z ochroną obszaru oraz z jego gospodarczym wykorzystaniem, lokalne samorządy, organizacje pozarządowe. Proces komunikacji ze społeczeństwem odbywał się wieloetapowo. W dniu 29.11.2011 r. odbyło się pierwsze spotkanie z osobami zainteresowanymi opracowywaniem planu, które miało na celu przekazanie informacji o przedmiotach ochrony w obszarze Natura 2000, przedstawienie harmonogramu prac na lata 2011-2012 oraz utworzenie Zespołu Lokalnej Współpracy. Obwieszczenie o przystąpieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie do opracowywania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kalina-Lisinieć (znak pisma: OP-II.1.2.2012.IB z dn. 30.01.2012 r.) zostało podane do publicznej wiadomości, poprzez wywieszenie na stronie internetowej oraz tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniach od 30.01.2012 r. do 19.06.2012 r. Obwieszczenie zostało wysłane do Burmistrza Gminy i Miasta Miechów (wywieszenie na tablicy w dn. od 7.02.2012 r. do 9.03.2012 r.) oraz Wójta Gminy Raclawice. Obwieszczenie zostało podane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie w Polskiej Gazecie Krakowskiej w dn. 30.01.2012 r. W dniu 4.12.2012 r. zorganizowano drugie spotkanie z udziałem członków Zespołu Lokalnej Współpracy, na którym poddano konsultacjom projekt planu zadań ochronnych. Dane zawarte w planie zadań ochronnych umieszczono na Platformie Informacyjno - Komunikacyjnej (www.pzo.gdos.gov.pl).

Projekt zarządzenia i dokumentacji planu zadań ochronnych został przesłany do zaopiniowania do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Uwagi zostały przekazane pismem znak: DON-WP.082.1.67.2013.jb z dnia 10 września 2013 r. i dotyczyły zmiany zagrożeń, zapisów dotyczących działań ochronnych oraz monitoringu przyrodniczego, które w większości zostały uwzględnione. Uwaga nieuwzględniona dotyczyła propozycji zmiany zapisu działań fakultatywnych na: „*Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego*”, co nie zostało uwzględnione z uwagi na aktualny brak wiedzy o przyszłych zapisach PROW 2014 - 2020. Zaproponowano również zmianę częstotliwości prowadzenia monitoringu dla muraw kserotermicznych z 3 do 5-6 lat, co nie zostało uwzględnione z uwagi na konieczność częstszego monitorowania stanu muraw, który będzie połączony z monitoringiem obuwika pospolitego co 3 lata.

Następnie, zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1-5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.) w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, w dniu 21.10.2013 r. ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie informujące o możliwości zapoznania się oraz składania uwag i wniosków do projektów zarządzeń 3 planów zadań ochronnych, w tym projektu planu dla obszaru Natura 2000 Kalina-Lisinieć PLH120007. Obwieszczenie zostało podane do publicznej wiadomości, poprzez wywieszenie na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w terminie 21.10.-12.11.2013 r. oraz tablicy ogłoszeń Wójta Gminy Raclawice w terminie 24.10.-20.11.2013 r. Obwieszczenie zostało opublikowane również poprzez umieszczenie w Polskiej Gazecie Krakowskiej w dniu 21.10.2013 r. Projekt zarządzenia i dokumentacja do planu zadań ochronnych zostały umieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie, na Platformie Informacyjno Komunikacyjnej oraz były dostępne w siedzibie RDOŚ w Krakowie. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. W tym czasie wpłynęły wnioski Agencji Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa w Krakowie oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, które dotyczyły głównie działań ochronnych i monitoringu przyrodniczego. Wszystkie złożone uwagi zostały uwzględnione.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 ze zm.) został uzgodniony przez Wojewodę Małopolskiego w dniu 11 kwietnia 2014 r.